96. JIRÁSKŮV HRONOV
Zpravodaj
#PROSTEHRONOV

Jan Julínek: Jiráskův Hronov je úplně jiný stav mysli

Jeho funkce v rámci Jiráskova Hronova se oficiálně jmenuje „programový ředitel“, ale je to mnohem komplexnější – i mě, který se kolem organizace festivalu docela motá, kolikrát překvapí, co všechno stíhá odbavovat osobně. Zato mě ale po těch letech už nepřekvapuje, že to všechno řeší s úsměvem, klidem a sebeironií. Jimi bylo prosyceno i naše povídání v horkém pátečním odpoledni nad sklenkou chladivé limonády.

Našlo se něco, co tě při přípravách letošního ročníku překvapilo?
Já jsem rád překvapován, celkem i vyhledávám možnost nechat se překvapit – ale upřímně řečeno ne. Letos nezvykle dlouho trvalo sestavit program, asi o tři nebo čtyři dny déle, než je obvyklé. Mohlo by se zdát, že to není až takový rozdíl, ale takové tři dny jsou znát opravdu hodně. Třeba se nám na plakáty doprovodného programu nepodařilo dostat celý Den živého dědictví, protože se pořád čekalo na informace. Nicméně: nechci to zakřiknout, ale zatím to nevypadá, že by někde něco zásadního chybělo... snad se to neobjeví během festivalu. Kdybyste někdo na něco přišli, moc prosím, přijďte nám říct, okamžitě to napravíme. Mě osobně každoročně udivuje zázrak toho vzniku: festival se vždycky nějak chystá, chystá, chystá, a najednou je to tady a děje se to. A to na tom strašně miluju.

Když říkáš, že se letos program o tři nebo čtyři dny zpozdil, čím to bylo? Byl nějaký posun v konání Loutkářské Chrudimi a Divadelního Pikniku v Mostě?
Nene, to je vždycky plus minus stejné. Letos déle trvalo, než se popotvrzovaly všechny termíny, čekalo se, než se některé soubory vyjádří a než se doladilo finální složení. Řešili jsme třeba, že z nominovaných a doporučených inscenací v hlavním programu nemohla žádná velká činoherní inscenace na první sobotu, kdy jsme ji do skladby programu potřebovali – a tak mám velkou radost, že se povedlo jako hosta festivalu domluvit M+M s *Ani za milion!* Je to vlastně spousta drobností, ale nakonec to ty tři čtyři dny poskládá.

Jsou organizačně nějaké novinky? Něco, co by mohlo festivalové publikum zaskočit?
Doufám, že ne – že když něco měníme, snažíme se to dávat zřetelně najevo přes sociální sítě a festivalový web. Letos se žádná zásadní změna nechystá – snad jenom to, že víc využíváme hrací prostor na faře a taky na náměstí, třeba v rámci čtvrtečního slavnostního programu, ke kterému se asi ještě dostaneme.

Tak se k němu dostaňme rovnou. Dá se říct, že je to „Den UNESCO“, nebo jak se přesně jmenuje?
Den živého dědictví, protože jak upozorňujeme v rámci projektu Amatéři sobě, použít název a nápis UNESCO není jenom tak a nemůže se používat kdekoliv a kdykoliv. Je to Den živého dědictví – a je to oslava, nebo aspoň věříme, že to bude oslava prosincového zápisu hraní amatérského divadla v Česku na světový seznam nehmotného

pokračování na str. 2

Vzpomínejme na Františka L.

Hned na začátek festivalu přišla mimořádně smutná zpráva: odešel František Laurin. Režisér, pedagog, velký přítel amatérského divadla a jedna z velkých osobností bytostně spjatých s Jiráskovým Hronovem za mnoho a mnoho ročníků. Místo velkého „redakčního“ nekrologu* jsme se rozhodli stránky Zpravodaje otevřít všem, kdo měli k Františkovi tak či onak blízko, které inspiroval, podnítil nebo zasáhl. Budete-li se chtít o svou vzpomínku podělit, napište nám na adresu jhzpravodaj@gmail.com, doneste nám svůj vzkaz na papíře, pošlete nám esemesku, zavolejte, ideálně do desíti večerních hodin. V zítřejším čísle chceme vzpomínání věnovat patřičný prostor – a budeme rádi, když se v tom přidáte k nám.

Michal Zahálka

* Takový už ostatně napsala kolegyně Radmila Hrdinová pro Novinky.cz.

pokračování ze str. 1

kulturního dědictví a zároveň oslava desátého výročí zápisu českých a slovenských loutkářů tamtéž. Celou oslavu totiž pořádáme ve spolupráci s loutkáři, s českým střediskem UNIMA (Union Internationale de la Marionnette).

A na co se můžeme ve čtvrtek těšit?

Na spoustu divadel, jak činoherních, tak loutkových. Na spoustu tvořivých dílen, o které se postarají zejména loutkáři. A připravujeme – a během Hronova ještě připravovat budeme – slavnostní večer, kde by mělo být plno překvapení. Budeme rádi, když se ho všichni zúčastní. Hlavně chceme, aby to bylo příjemné setkání.

S tím volně souvisí i nově vznikající projekt asociace, která by měla spojit všechna neprofesionální umění třeba pro potřeby vyjednávání o kulturní politice. Nechceš tenhle projekt představit?

My bychom ho hlavně rádi představili na setkáních v pondělí a v pátek vždycky od 17 hodin v Malém sále Jiráskova divadla. To bude taková povídací prezentace – přijďte! Ale ve zkratce: hlavním cílem Asociace neprofesionálního umění není nějak konkurovat střechovým organizacím, jako je SČDO, ADA nebo VSVD. Chtěli bychom, aby ANU sdružila všechny zástupce neprofesionálního umění, tedy nejenom divadla, ale i tance, hudby, fotografie, filmu, výtvarného umění. Protože amatérské umění není jenom divadlo. A lidí, kteří se věnují neprofesionálnímu umění, je obrovské množství. Když je potřeba jednat například s ministerstvem, když dochází k úpravám státního rozpočtu a rozpočtu živé kultury, vždycky nastupují profesní organizace. Přestože neprofesionální umění zastupuje neuvěřitelné množství lidí a neuvěřitelné množství akcí, žádného zástupce nemělo. A my jsme si uvědomili, že jestli má mít neprofesionální umění nějaké zastání i v těch nejvyšších patrech, tam, kde se rozhoduje o tom, jestli budou peníze nejenom na Hronov, ale jestli budou peníze na všechny přehlídky, jestli budou peníze na vzdělávací aktivity, jestli budou peníze na činnost souborů, tak musí být nějaká organizace, která bude mít silný hlas. Už jsme vstoupili do jednání s Asociací profesionálních divadel, chystáme se oslovit i další profesní organizace a chceme vytvořit silný hlas kultury jako celku, protože si myslíme, že je to ta správná cesta. Takže budeme rádi, když v pondělí a v pátek lidi přijdou a popovídáme si o tom, co můžeme. Chceme jít dál, až na úroveň krajů, na úroveň Svazu měst a obcí, a využít i toho zápisu na seznam

UNESCO, využít ho k popularizaci neprofesionální kultury a k nastartování nových jednání a nových možností.

A kdo kromě tebe je v přípravném výboru téhle asociace?

V přípravném týmu je Michal Drtina, Kateřina Drtinová, Kuba Pilař, Michal Chodanič za výtvarné umění a já. Ale my jsme opravdu jenom přípravný výbor, nechceme, aby to bylo o nás. Chceme za každý obor oslovit zástupce, aby jednotlivé obory měly své hlasy a abychom zastupovali neprofesionální kulturu jako celek.

Máš nějaké přání pro festivalové návštěvníky?

Aby si to užili jako každý rok. Protože proto to děláme – teď mluvím za všechny, anebo spíš za sebe, ale myslím, že takhle to má drtivá většina lidí, kteří se kolem Hronova pohybují. Takže to děláme hlavně proto, aby si tady ti lidi užili bezva týden. Možná už jsem to někdy říkal: já bych byl nejradši, kdyby si to užívali tak, jako jsem si to užíval já, když jsem před asi pětadvaceti lety do Hronova poprvé přijel. Ten týden jsem vůbec nevěděl, co se děje okolo. Jiráskův Hronov je takový svět ve světě, je to úplně jiný stav mysli. A snažíme se, aby takový byl i pro ostatní.

Michal Zahálka

JIRÁSKOVO DIVADLO

Nešťastně zakopaný pes

Israel Horovitz je zkušený americký dramatik, který umí napsat vděčné texty pro herce. *Drahá Mathilda* je z tohoto rodu. Viděla jsem ji v obou profesionálních českých inscenacích. Pod titulem *Příliš drahá Mathilda* ji v roce 2007 poprvé uvedla režisérka Kateřina Iváková s Jiřinou Jiráskovou, Vladimírem Dlouhým a Veronikou Freimanovou v pražském divadle Blaník, o devět let později ji v Divadle U Valšů nastudoval Otakar Kosek s Danielou Kolářovou, Lubošem Veselým a Ilonou Svobodovou. Pokud je mi známo, inscenace Náchodské divadelní společnosti je třetím uvedením tohoto textu. V obou případech mně hra připadala zajímavá, dialogy živé a postavy plus mínus uvěřitelné. Ve včerejším náchodském představení mi ale dialogy šustily papírem a planým moralizováním, postavy mě nepřesvědčily o motivacích svého jednání a příběh mi přišel uměle vykonstruovaný. Lámu si hlavu, čím to bylo. Určitě ne tím, co každého hned napadne, že srovnávat amatéry se špičkovými profesionály není fér. Před lety mě uchvátila inscenace hry Johna Mista *Sonáta pro lžíci* (rovněž v režii Kateřiny Ivákové) s vynikající Jiřinou Jiráskovou a Danou Syslovou, o deset let později jsem tutéž hru viděla v podání radotínského souboru Gaudium (režie Libor Ulovec) se skvělými dámami Vlastou Pilařovou a Hanou Řehořovou, které se oběma profesionálkám naprosto vyrovnaly, a můj zážitek byl stejně radostný a silný. Takže v tom to nejspíš nebude. Náchodští jsou bez diskusí dobří herci, Ludmila Šmídová navíc i velmi zkušená režisérka, jež má na svém kontě řadu výborných inscenací, z nichž některé jsme měli možnost vidět i na Hronově. Ten nešťastně zakopaný pes bude nejspíš v tom, že Ludmila Šmídová tentokrát přecenila své síly a obsadila se do hlavní role ve vlastní režii. Letitá zkušenost mi napovídá, že toto nedopadá dobře ani u sebezkušenějších profesionálů. Zažila jsem to mnohokrát. A v případě takové klády, jakou představuje role Mathildy, je patřičný odstup a režijní vedení naprostou nutností.

Mathilda Ludmily Šmídové je půvabná stará dáma z rodu slečny Marplové či Babičky Boženy Němcové, nicméně z francouzského šarmu podloženého ostrou a dobře zacílenou ironií, kterou Mathilda ráda a s úspěchem používá, i z její obdivuhodné životní síly má pramálo. Herečce nepomáhá ani zjevný hlasový handicap, nutící ji k intonačně jednotvárné vysoké poloze málo znělého hlavového tónu, takže její Mathildě od desáté řady dál bylo v hledišti Jiráskova divadla slyšet a rozumět jen každé desáté slovo, konce vět pak téměř vůbec. Pravda, ve druhé polovině se to o něco zlepšilo, ale přetrvala jednotvárná zpěvavá vyprávěcí intonace, která patrně vyvolala můj dojem otravného moralizování místo živého a tématem naplněného textu.

Bohužel totéž (s menšími výjimkami) platilo i o vztahu Mathiase Pavla Rysa a Chloé Moniky Heinzelové, z jejichž dialogů skutečně nebylo patrné, co způsobilo tak zásadní přehodnocení jejich počáteční výrazné animozity v láskyplné splynutí.

Téhle inscenaci bohužel výrazně schází režijní vedení všech herců, důsledné vybudování uvěřitelného příběhu a vztahů postav na základě čitelného dramatického jednání. Přesto nelze říci, že šlo o neúspěšné představení. Jenže vstřícné reakce diváků patřily tentokrát daleko více vtipným textovým bonmotům než divadlu samému. Je mi to moc líto, protože jsem se na náchodskou *Drahou Mathildu* opravdu moc těšila.

Radmila Hrdinová

Myslím si, že to je moje labutí píseň

Režisérka a herečka Náchodské divadelní scény Ludmila Šmídová je v obdivuhodné kondici, i když na amatérské divadelní scéně se už pohybuje neuvěřitelných šedesát tři let. Od roku 1980 nejen jako herečka, ale také jako režisérka. Loni jsme po úvodním představení Jiráskova Hronova, detektivce Stalo se v Chamonix, společně probíraly její kariéru v rámci amatérského divadla – tehdy prozradila, že další připravovanou hrou bude Drahá Mathilda. A letos ji soubor přivezl na zahájení.

Loni jste mluvila o tom, že vás okolí tlačí k tomu, aby inscenace Drahá Mathilda byla hotová do ledna 2026. Ale nestihli jste to…
Nestihli jsme to, raději jsme si to nechali trošku delší dobu uležet. A premiéru jsme měli až v květnu.

Kolikrát jste Mathildu už hráli? A jak vůbec u vás fungují reprízy?
Zatím jsme měli jen předpremiéru pro pozvané a pak dvě reprízy. Fungujeme tak, že jezdíme tam, kam nás pozvou. Pozvali nás do Hronova, tak jsme tady, a na podzim budeme hrát ve Rtyni.

Drahá Mathilda vypadá na první pohled jako komedie, ale nakonec jsou to dost vážná témata. Jak vnímáte tu hru jako celek?
Přiznám se, že mám hrozně ráda takové hry – kde něco je, o něco jde, něco se vypráví. A přitom to není plytké, jde to do hloubky. Jsem ráda, když je tam i smích, byť jen tak probublává, a zároveň jsou tam i vážné věci – to mě vždycky zaujme. Tahle hra mě zaujala velice, toužila jsem si Mathildu zahrát. Myslím si, že to je moje labutí píseň…

Ona ta Mathilda nemusí být každému sympatická. Asi záleží, na které straně těch vztahů divák či divačka stojí.
Máte pravdu, o tom jsme taky debatovali. Já jsem se jí velice zastávala. Říkala jsem, že šla za svou láskou, protože ji doma neměla. Manžel byl pryč, ona byla sama a najednou poznala člověka, který o ni velice stál a byl k ní upřímný. Myslím, že právě takový je někdy život, že se tohle stává. Já bych ji neodsuzovala. A nakonec ji pochopila i dcera…

Pro tu to nakonec dopadlo dobře.
Určitě. A i on to pochopil, i když to pro něj zpočátku byl šok. Ale když posoudíte to, co mu udělala jeho matka, to byla pro dítě katastrofa. Vidět svou matku, jak se zastřelí a umře mu v náručí, to je obrovský šok. Takže je jasné, že ho to silně poznamenalo. Ale nakonec zjišťuje, i díky Mathildě, že to musí uzavřít a jít dál. Ona ho nabádá: Musíte žít svůj vlastní život…

Zmínila jste se, že tohle považujete za svou labutí píseň, ale jak vidím, stále jste v kondici. Chystáte něco nového?
Zatím ne. Jen vím, že takovouhle kládu už bych nevzala. Přece jen v mém věku dvaaosmdesáti let má člověk strach, aby tam všechno řekl. Naštěstí to dnes dopadlo dobře! A samozřejmě toužím po tom, aby vše vyznělo tak, jak jsem si přála. Protože člověk má určitou představu a tu chce samozřejmě naplnit. Takže pro příště bych si raději nechala nějakou malou roličku, tak jako loni ve *Stalo se v Chamonix*.

Co pro vás v životě znamenalo amatérské divadlo?
Hrozně moc. Byl to můj život. Mám sice rodinu, úžasného manžela i děti, ale divadlo je má velká láska. Já divadlem žila od svých devatenácti let, kdy jsem si poprvé zahrála, dostala jsem roli Kamily v inscenaci *Lumpacivagabundus*. Víte, já jsem začínala muzikou, zpívala jsem a přes to jsem se dostala k divadlu. A s menší přestávkou, když byly děti malé, dělám divadlo od roku 1974 stále. A pořád mě to baví.

Jana Soprová

Lektoři seminářů 96. Jiráskova Hronova

LŠLŠ – Letní škola loutkového šoulání
Lektor: Adam Páník

HATE – Herec a text
Lektor: Braňo Mazúch

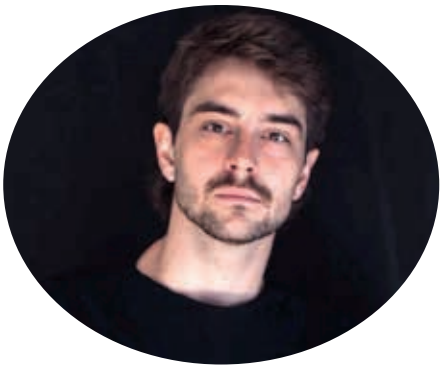
HETRT – Herecký trénink
Lektorka: Kateřina Jebavá

REPRO – Režijní prostředky
Lektorka: Kateřina Letáková

KSH – Kompozice scénické hudby
Lektor: Robin Schenk

AUTO.MAT.
– Autorské divadlo a materiály
Lektor: Štěpán Gajdoš

PU – Piš ušima
Lektorka: Tereza Verecká

THT – Tvorba hudebního textu
Lektor: Jan Duchek

BREBUHU
– Brekeke, bububu, huhuhu – výprava za hronovskými strašidly
Lektoři:
Andula Brixiová a Honza Havlice
Dětský seminář 5–7 let

CIRKUS
Lektoři: Jiří Suk a Anežka Sixtová
Dětský seminář 8–11 let

KROK DO NEZNÁMA
Lektorka: Eva Suková
Seminář pro náctileté 12–16 let

Lektoři seminářů 96. Jiráskova Hronova

Prach 1 / 2 – Práce s chybou
Lektor: Nikola Orozovič
Třídenní seminář
1.–3. 8. 2026 a 5.–7. 8. 2026

N – náhradní přednášky
Cyklus přednášek
s inspirativními osobnostmi
1. 8. Čas mluvit, čas zpívat
Lektor: Jan Šotkovský
2. 8. Flirt a koketerie
Lektorka: Marcela Poláčková
3. 8. A znovu Žebrácká opera
Lektorka: Olga Sommerová

RAP – Rapová dílna
Lektor: Dan Kranich
Třídenní seminář
2.–4. 8. 2026

MIM – Mim a herec
Lektor: Adam Halaš
Třídenní seminář
5.–7. 8. 2026

DK – Diskusní klub
Lektor: Miroslav Ondra
1.–7. 8. 2026

MOR – Myslící a opotřebované ruky
Lektor: Honza Tomšů
Třídenní seminář
5.–7. 8. 2026

Lektoři Problémového clubu 96. Jiráskova Hronova

2.–8. 8. 2026
Alena
Zemančíková

2.–8. 8. 2026
Luděk Horký

2.–5. 8. 2026
Marcela Poláčková

4. 8. 2026
Miroslav Ondra

2.–8. 8. 2026
Jan Šotkovský

5.–8. 8. 2026
René Levínský

2.–4. 8. 2026
Tomáš Jarkovský

Redakce Zpravodaje 96. Jiráskova Hronova

Radmila Hrdinová propadla divadlu od dětství v Liberci. Po absolutoriu divadelní a hudební vědy na FF UK (1980) působila jako dramaturg Divadla F. X. Šaldy (tehdy jediný na všechny tři soubory), 1986–1991 byla dramaturgem Činohry Národního divadla. Amatérské divadlo sleduje čtyřicet let, tři roky i jako redaktorka Amatérské scény. Od roku 1995 je divadelní a hudební kritičkou a publicistkou deníku Právo (od loňska spolupracuje externě). S mladší generací si o divadle moc ráda povídá jako pedagog DAMU. V Hronově se cítí být jako doma, a to jak díky kamarádství s místním souborem, tak i máchovským toulkám po jeho nádherném okolí.

Lukáš Křížek vystudoval průmyslovku, aby nakonec utekl k divadlu. Na Jiráskův Hronov přijíždí potřinácté a pomyslně zde vstoupí do své dvacáté divadelní sezony. Nejprve se pokoušel „být či nebýt“ hercem, ale nakonec usoudil, že hlavou to možná půjde lépe. Absolvoval Katedru divadelní vědy FF UK, kde založil web Divědové na blogu, spolupracoval s Českým rozhlasem, Divadelními novinami a několika festivalovými zpravodaji. Pracuje v Divadle Na zábradlí a umělecky působí v Divadle RADAR. Věnuje se režii, dramaturgii a lektorování. Miluje první čtené zkoušky a vědomí, že s divadlem se člověk pořád učí. A taky silný kafe. A ještě Star Wars.

Ivo Kristián Kubák navštívil 24. září 1992 v plzeňském DJKT představení Pucciniho *Toscy*, které mu navždy změnilo život. Přesně v okamžiku, kdy se Floria Tosca vrhla přes hradby Andělského hradu, se rozhodl, že bude divadelníkem. Několikeré neúspěšné pokusy vetřít se na DAMU si kompenzoval neúspěšným studiem na MFF UK, kde založil amatérský soubor pojmenovaný po dědečkovi zetě z druhého manželství prof. Jana Císaře. Na DAMU nakonec absolvoval obory Režie činoherního divadla a Teorie a kritika, aktuálně je čekatelem doktorského studia tamtéž. Spolu s dramaturgyní Marií Novákovou založil nezávislý divadelní soubor Tygr v tísni a Divadlo VILA Štvanice. Pracoval také jako dramaturg a režisér Českého rozhlasu a kreativní producent České televize. Ve své tvorbě se nejvíce věnuje divadlu a performance v netradičních formách a prostorech, případně antickému dramatu a jeho uvádění v plenéru.

Kateřina Kubák Prášilová ve třetí třídě základní školy potkala Jarku Holasovou (všimli jste si někdy těch iniciál?), což nasměrovalo celý další její životaběh: po letech strávených v dramaťáku jaroměřské ZUŠ F. A. Šporka a neúspěšných pokusech o DAMU se snažila s divadlem udržet kontakt zuby nehty jako uvaděčka, šatnářka nebo divadelní barmanka, a to zejména v Brně. Vystudovala bohemistiku a estetiku a v současnosti pracuje jako redaktorka Činohry Národního divadla (toho v Praze). Divadelní prázdniny využívá k tomu, aby to, co dělá v práci, dělala na amatérských přehlídkách. Ráda.

Michael Simandl šel ve stopách své sestry a rozhodl se v roce 2007 začít navštěvovat pražské Divadlo RADAR. V té době ještě nevěděl, jak mu toto rozhodnutí změní život. Samozřejmě k lepšímu. Omylem se od herectví dostal k technice a posléze i k režii. Je vedoucím souboru Za oponou a hlavním technikem onoho divadla. Dochází do aktuálního běhu Kurzu praktické režie. Miluje lehkou trému před premiérou a záskoky. Na Hronov jezdí pravidelně od roku 2019. Když zrovna není v divadle, což se děje opravdu málokdy, tak ho najdete na hokeji, kde se pokouší vyřvat si hlasivky.

Redakce Zpravodaje 96. Jiráskova Hronova

Jana Soprová na Hronov jezdí od roku 2000 téměř každý rok a v provizorní redakci Zpravodaje JH se už doslova zabydlela. Říká o sobě: „JH je pro mě letním digestem amatérského divadla, jinak rejdím během roku po všech profi i poloprofi divadlech. Někdejší snahy o vlastní uměleckou činnost se zprvu projevovaly recitací (70. léta), po roce 1989, kdy jsem začala učit na herecké škole, i společnými projekty se studenty (naše kultovní představení *Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko*). Vystudovala jsem divadelní a filmovou vědu na FF UK a od té doby o kultuře, a hlavně o divadle českém a zahraničním píšu a povídám ve všech médiích (ČT, ČRo, odborné časopisy i denní tisk). Momentálně kotvím v redakci Divadelních novin.“

Jitka Šotkovská poprvé přijela na Hronov v sedmnácti letech a od té doby může JH v jejím životě skoro za všechno. Převážně za to dobré. Nejdřív jezdila jako seminaristka, později jako lektorka diskusního klubu, recenzentka Zpravodaje, lektorka PC či podcasterka. S amatérským divadlem si začala v prostějovské ZUŠce, poslední čtvrt století o něm hlavně píše nebo ho lektoruje. V životě mimo Hronov (pro ty, kdo na něj věří) je dramaturgyně, teatroložka a redaktorka. Angažmá má ve Slováckém divadle v Uherském Hradišti, spoluzakládala nezávislé divadlo Tramtarie, pozdější Buranteatr a dnešní Vejminek. Pracuje také v Týmu pro výzkum moderního českého divadla Ústavu pro českou literaturu AV ČR a jako redaktorka časopisu Svět a divadlo.

Honza Švácha tráví většinu roku ve světě veřejných zakázek, kde se naučil, že absurdita není divadelní žánr, ale pracovní prostředí. Jakmile však začne Jiráskův Hronov, vrací se tam, kam patří: mezi jeviště, zákulisí, rekvizity, uzávěrky a lidi, kteří dobrovolně předstírají, že jsou někdo jiný. Hraje v DS TYL Rakovník, jak je možné odsoudit v *Nezbedném Bakaláři*, s nímž se ve čtvrtek 6. srpna objeví u hronovské fary. Kromě toho píše, hraje a zpívá v kapele, oddává zamilované a občas si chodí odpočinout do lesa, protože tam po něm zatím nikdo nechce opravit titulek pět minut před tiskem. Tvrdí, že divadlo je jeho koníček. Ve skutečnosti je to však podle tvrzení okolí určitá dlouhodobá forma dobrovolné ztráty soudnosti.

Michal Zahálka se k divadlu dostal jako potomek rodu ochotnických loutkářů z východočeských Smiřic – s touto zajímavostí otravuje i letos, protože právě letos to je sto let od chvíle, co praděda Petr smiřický loutkářský soubor založil. Michal prošel postupně hledištěm i zákulisím tohoto divadla, posléze hradeckými Jesličkami a nakonec vystudoval divadelní vědu a doktorské studium translatologie na FF UK. (Momentálně ho poněkud znepokojuje fakt, že translatologii i divadelní vědě hrozí na FF UK likvidace, a snaží se nebrat si to osobně.) Přes loutkářské rodinné zázemí se nejvíce věnuje činohře, a to jako publicista (dnes už jen velice nárazově), dramaturg v divadle (kdysi sezona a půl v Městských divadlech pražských), dramaturg festivalu (konkrétně Mezinárodního festivalu Divadlo v Plzni – zve!) a hlavně překladatel francouzských a anglických divadelních her. Pracuje jako redaktor knížek v Divadelním ústavu NIK, sbírá vegetariánské kuchařky a všechny otravuje s rozdílem mezi pomlčkou a spojovníkem.

Světy malé a velké

Byly devadesátky, kapitalismus řádil v centrech větších měst a do řídce osídleného západního pohraničí se ještě bál. Lidi ve vsi už dosoudruhovávali, ale jinak bylo pořád všechno všech. Tašky z kdysi německých střech padaly volně do kopřiv jako v osmdesátkách a vůkol rezivělo zemědělství. Plotů bylo málo, často nekompletních. Každý rok jsme na venkově trávívali celé dva měsíce letních prázdnin. Jedna z mála výhod učitelských děcek.

Rozpadající se stodoly, opuštěná stavení, zpustlé sady, lesy, kukuřičná pole, zarostlý hřbitov, ruina hradu i ukryté sklepení bývalého pivovaru, všechno v okruhu 5 kilometrů bylo naše. Mobily nebyly, prostě jen „do tmy doma“. Na konci srpna pak přicházel divný moment, kdy nás rodiče naložili do Trabantu (později do Škody 105 L) a přemístili zpět do panelového 3+1 v okresním městě. Návrat do bytu byl pokaždé šok. Vůně stejná, nábytek stejný, všechno na svém místě, to ano. Ale ten byt byl prostě najednou strašně malinkatý. Jako by ho někdo vypral na devadesát stupňů. Nepadl nám, museli jsme si na něj znovu zvykat.

V jistém smyslu podobně prožívám příjezdy do Hronova. Putování do neznámého místa se obvykle zdá delší než návrat stejnou cestou zpět. Prostor, který je pro nás nový, se vždycky jeví větší. Jakmile si osvojíme pěšiny a vztahy mezi prvky, které jsou pro prostor určující, a jakmile odpadne překvapení, co je za rohem, přestane se skoro každé město tvářit jako Serengeti, nedozírně. Zažil jsem to postupně s Brnem, Prahou a Sydney, funguje to. Důvěrně známý Hronov mi ovšem během mé nepřítomnosti ve vzpomínce nějak nabobtná a na místě se mi pak po roce zdá jako postavený pinzetou v lahvi.

Kontrapunkt ovšem nastane v sálech, které mi, fandovi živé kultury realizované v komorních prostorech, nezřídka i jen v křesle, přijdou naopak obrovské. Zejména když se v nich zhasne. Je-li v sále úplná tma, mohu mít podobně závratný pocit, jako při pohledu na jasnou noční oblohu. Pocit nekonečna. Snad proto se na prkna vejde nejen celý svět, ale dokonce mnoho různých světů. Během festivalu je Hronov tisícinásobně větší zevnitř než zvenku, protože v sálech je znovu a znovu neprobádaný a s překvapením za každým rohem.

pokračování na str. 11

STÍNOVÝ CLUB #01

Stavte se za námi na otevřený dopolední seminář!

Možná jste o něm ještě neslyšeli – nenápadně tu probíhá pod krycím názvem Seminář SČDO. Každý den od **9:30** v učebně ve 3. patře ZUŠ rozebíráme představení z předchozího dne.

Jediný dopolední seminář, který je otevřený komukoliv, klidně i jenom na den!

Seminář vede **Johana Jurášová – teatroložka, dramaturgyně a bývalá recenzentka* festivalového zpravodaje**, která má (obzvlášť na Hronově) slabost pro jedinou věc: dozvídat se, jak ostatní zažívají divadlo, a pomáhat jim se k tomu v dialogu s ostatními dopracovat.

Tradičnější forma diskuse o viděném. Rozebíráme všechna představení z předchozího dne, přičemž jedno z nich si pokaždé vezmeme jako hlavní. Snažíme se přijít na to, co nás k inscenaci přitahovalo, co nás od ní naopak vzdalovalo a proč. Máme sice ustálenou skupinu, ale po skvělé zkušenosti z minulého roku bychom rádi seminář obohatili i o názory zvenčí!

Na místě je k dispozici káva či čaj za drobný úplateček. K zapůjčení je také hrnek s motivem *Jurského parku*.

Dejte vědět předem na **777 088 924**, ale obejdeme se i bez toho.

V neděli od 9:30 rozebíráme inscenaci *Čekání na Filipa*.

Tak třeba na viděnou u rozboru!

** Chybíš nám! (Poznámka redakce.)*

pokračování ze str. 10

Znáte teorii kvantového provázání? Říká cosi v tom smyslu, že dvě částice na různých místech vesmíru jsou propojené a chovají se tím pádem ve stejnou chvíli stejně. Tak si to představte, v Jiráskově divadle se hraje *Lucerna* a tu samou *Lucernu* hrají na opačném konci universa propojené fotony a elektrony. Jestli tam na ni kouká nějaký kulturní ufon, může z toho být dost perplex. Přeji nám všem, ať se prožitek nekonečna netýká délky letošních inscenací, ať jsme s inscenátory aspoň ve stejné galaxii. A hercům připomínám: „Musí vás být slyšet až na druhém konci vesmíru.“

Jan Duchek

WIKOV

PROGRAM

Sobota 1. 8. 2026

HLAVNÍ PROGRAM

17:00
Jiráskovo divadlo / 90´
Divadelní společnost M+M Hranice
Ani za milion!

13:45 (C) / 16:30 (D)
Sál Josefa Čapka / 20´
ženšen, Strakonice
Ema mele maso

18:00 (D) / 20:30 (C)
Sál Josefa Čapka / 40´
Tutu Bazo, Turnov
Čekání na Filipa

14:30 (C) / 17:15 / 20:00 (D)
Sokolovna / 60´
Červiven, SPgŠ a SZŠ Krnov
O moři a loužích

22:00
Malý sál Jiráskova divadla
Diskusní klub

DOPROVODNÝ PROGRAM

14:00–16:30
náměstí Čs. armády
Slavnostní zahájení 96. JH

14:00–16:00
náměstí Čs. armády
Prima Jazz Band / koncert

18:00–19:00
park A. Jiráska – velká stage
Hakel Band / koncert

20:00–20:20
ZŠ
Václav Bartoš
Školní výlet / divadlo

20:15–21:15
park A. Jiráska – velká stage
Warování! / koncert

22:30–23:30
park A. Jiráska – velká stage
The Last Bad Day / koncert

VÝSTAVY

foyer Sálu Josefa Čapka
Výstava fotografií Ivo Mičkala
95. Jiráskův Hronov

foyer JD – šatna
Nositelé odznaku Zlatého Tyla
vernisáž v sobotu 1. 8. v 10:30

foyer JD – šatna
Cena Pavla Dostála
Prezentace letošního oceněného
DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou

balkonová chodba JD
„Švorčíkův Hronov“
Výstava části tvorby hronovského výtvarníka, malíře, grafika, pedagoga, publicisty a esejisty Ivo Švorčíka

muzeum v JD
A. Jirásek, Sokol a český boj za svobodu

Stará papírna Čapkův mlýn
Verum Photo
Vernisáž v sobotu 1. 8. v 17:00

Stará papírna Čapkův mlýn
Výstava fotografií Tomáše Šrejbera

GENERÁLNÍ PARTNER FESTIVALU

Ministerstvo kultury · Královéhradecký kraj · Město Hronov · KIS · NIK

Akce se koná pod záštitou ministra kultury ČR a trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje

Autostyl Trutnov · Wikov

HLAVNÍ PARTNEŘI FESTIVALU

MAE Ametek · Stickh Hopax · Okrasné zahrady Arboristika · Strabag Work on Progress · Živé dědictví UNESCO · CDS Náchod · Alprim

TRADIČNÍ PARTNEŘI FESTIVALU

Haspl · FVS · Databáze českého amatérského divadla · Marius Pedersen · DLNK · Tamadex · GP Bau · Primator · Rubena · Mgr. Olga Matoušková, Ing. Michal Šafář · Silvagro · Soukup · Sico · VAE · TSR · Vše pro stavby · SaarGummi · Wimex · Degmed · Eurovia · RSN · Roto · Natura · Megas · Movis · Coroll · Byty Náchodsko s.r.o.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Hradec Králové Český rozhlas · Místní kultura · Divadelník · Scéna · Forum 24 · Hitrádio Černá hora · Beat · Country radio · Rádio Impuls

Věnujete se neprofesionálnímu umění v Královéhradeckém kraji?

Zapojte se do výzkumu vyplněním krátkého dotazníku.

Zpravodaj 96. Jiráskova Hronova 2026

Vydává organizační štáb.
Redakce: Michal Zahálka (šéfredaktor), Radmila Hrdinová, Lukáš Křížek, Ivo Kristián Kubák, Kateřina Kubák Prášilová, Michael Simandl, Jana Soprová, Jitka Šotkovská, Jan Švácha (redakce), Ivo Mičkal (foto), Michal Drtina (grafika a zlom).
Jazykovou korekturou zatím ještě prošlo.
Stránky festivalu: www.jiraskuvhronov.eu **E-mail:** JHzpravodaj@gmail.com